

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 102/21

Luxemburg, 10 juni 2021

Conclusie van de advocaat-generaal in de gevoegde zaken C-177/19 P–
C-179/19 P

Duitsland en Hongarije/Ville de Paris, Stad Brussel, Ayuntamiento de Madrid
en Commissie

Pers en Voorlichting

Commissie/Ville de Paris, Stad Brussel en Ayuntamiento de Madrid

Advocaat-generaal Bobek stelt voor dat het Hof de hogere voorzieningen afwijst die zijn ingesteld tegen het arrest van het Gerecht waarbij de buitensporig hoge emissiegrenswaarden voor stikstofdioxiden nietig zijn verklaard die de Commissie in de nasleep van het „dieselgate“-schandaal had vastgesteld voor tests die worden uitgevoerd in reële rijomstandigheden

De Commissie heeft onrechtmatig gehandeld door de emissiegrenswaarden te wijzigen die het Parlement en de Raad hadden vastgesteld

In 2016 heeft de Commissie – naar aanleiding van het „dieselgate“-schandaal – een testprocedure ingevoerd waarbij emissies worden gemeten in reële rijomstandigheden (real driving emissions – RDE). Deze testprocedure moest de eerdere laboratoriumprocedure aanvullen omdat gebleken was dat het met laatstgenoemde procedure niet mogelijk is om de werkelijke hoeveelheid verontreinigende stoffen in reële rijomstandigheden te meten. In dit verband heeft de Commissie een verordening¹ (wijzigingsverordening) vastgesteld waarin bepaald is welke emissiegrenswaarden voor stikstofdioxiden niet mogen worden overschreden tijdens de uitvoering van de nieuwe RDE-tests waaraan autoproducenten lichte personen- en bedrijfsvoertuigen moeten onderwerpen met het oog op – in het bijzonder – de goedkeuring van nieuwe voertuigtypen. De Commissie heeft die grenswaarden vastgelegd op basis van de grenswaarden die voor de Euro 6-norm zijn opgenomen in de typegoedkeuringsverordening² en heeft op laatstgenoemde grenswaarden correctiecoëfficiënten toegepast om rekening te houden met de statistische en technische onzekerheden die volgens haar bestaan ten aanzien van RDE-tests. Voor een grenswaarde die in de Euro 6-norm 80 mg/km bedraagt, is de grenswaarde voor RDE-tests bijvoorbeeld vastgesteld op 168 mg/km tijdens een overgangperiode en op 120 mg/km na deze periode.

De steden Parijs, Brussel en Madrid hebben de door de Commissie vastgestelde emissiegrenswaarden aangevochten en elk een beroep tot nietigverklaring ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie.

Bij arrest van 13 december 2018³ heeft het Gerecht die beroepen gegrond verklaard en de wijzigingsverordening nietig verklaard voor zover daarbij buitensporig hoge emissiegrenswaarden voor stikstofdioxiden waren vastgelegd. In essentie heeft het Gerecht geoordeeld dat de Commissie met de vaststelling van te hoge emissiegrenswaarden in de praktijk de door het Parlement en de Raad aangenomen Euro 6-norm had gewijzigd terwijl zij daartoe niet bevoegd was.

Zowel de Commissie als Duitsland en Hongarije hebben tegen het arrest van het Gerecht hogere voorziening ingesteld bij het Hof van Justitie.

¹ Verordening (EU) 2016/646 van de Commissie van 20 April 2016 tot wijziging van verordening (EG) nr. 692/2008 wat de emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen (Euro 6) betreft (PB 2016, L 109, blz. 1).

² Verordening (EG) nr. 715/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2007 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen (Euro 5 en Euro 6) en de toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie (PB 2007, L 171, blz. 1).

³ Arrest van het Gerecht van 13 december 2018, Ville de Paris/Commissie, [T-339/16](#), Stad Brussel/Commissie, [T-352/16](#), en Ayuntamiento de Madrid/Commissie, [T-391/16](#). Zie ook perscommuniqué [nr. 198/18](#).

In zijn conclusie van vandaag onderzoekt advocaat-generaal M. Bobek om te beginnen of het Gerecht op goede gronden heeft geoordeeld dat de steden Parijs, Brussel en Madrid bevoegd waren om voor die rechterlijke instantie de geldigheid van de in de wijzigingsverordening vastgelegde emissiegrenswaarden te betwisten. In dit verband brengt hij in herinnering dat de door die steden ingestelde beroepen kunnen worden geacht ontvankelijk te zijn indien de wijzigingsverordening hen rechtstreeks raakt en op hen kan worden toegepast zonder dat daarvoor uitvoeringsmaatregelen hoeven te worden vastgesteld.

Tegen deze achtergrond is de advocaat-generaal van mening dat het Gerecht **ten onrechte tot de slotsom is gekomen dat de wijzigingsverordening de steden Parijs, Brussel en Madrid rechtstreeks raakt door de wisselwerking tussen deze verordening en de kaderrichtlijn voor typegoedkeuringen**⁴. In dit verband beklemtoont hij dat de richtlijn enkel regelt welke technische **productnormen** moeten worden vastgesteld voor de typegoedkeuring die plaatsvindt **op het tijdstip waarop het voertuig voor het eerst op de markt wordt gebracht**. Zij heeft echter niet tot doel lokale autoriteiten te verbieden om – met name **om milieuredenen** – maatregelen te nemen tot regulering van het **latere gebruik** van voertuigen en het verkeer daarvan op hun respectieve grondgebied. **Een lokale regeling waarbij de betrokken steden beperkingen stellen aan het verkeer van voertuigen** in bepaalde specifieke gebieden, **kan dan ook niet in strijd zijn met de Uniewetgeving inzake typegoedkeuring**, zelfs niet wanneer daarbij mogelijk wordt gebruikgemaakt van strengere emissieparameters dan die welke voor de Euro 6-norm worden gehanteerd.

Niettemin is de advocaat-generaal van mening dat de wijzigingsverordening wel degelijk gevolgen heeft voor de wijze waarop lokale entiteiten hun specifieke bevoegdheden op het gebied van milieubescherming en bescherming van de volksgezondheid rechtmatig kunnen uitoefenen en hun – onder meer uit het Unierecht zelf voortvloeiende – verplichtingen kunnen nakomen bij het bestrijden van verontreiniging en het waarborgen van passende luchtkwaliteitsnormen. De keuze van de maatregelen die deze entiteiten dienen te treffen om die bevoegdheden uit te oefenen en die verplichtingen na te komen, alsmede de wijze waarop deze maatregelen moeten worden uitgevoerd, worden namelijk **onvermijdelijk aanzienlijk beperkt als rechtstreeks gevolg van de wijzigingsverordening**. Daarom is de advocaat-generaal van mening dat **de wijzigingsverordening de drie betrokken steden rechtstreeks raakt**.

Aangezien de advocaat-generaal het eens is met het Gerecht dat de wijzigingsverordening op de drie betrokken steden kan worden toegepast zonder dat daarvoor uitvoeringsmaatregelen hoeven te worden vastgesteld, concludeert hij dat **de door die steden tegen de wijzigingsverordening ingestelde beroepen ontvankelijk zijn**.

Ten gronde stelt de advocaat-generaal zich op het standpunt dat de in de typegoedkeuringsverordening vastgestelde **emissiegrenswaarden voor stikstofdioxide een essentieel onderdeel vormen** van die verordening. Daarom **hadden enkel de opstellers van de typegoedkeuringsverordening, namelijk het Parlement en de Raad, het recht om de emissiegrenswaarden te wijzigen, terwijl de Commissie daartoe niet bevoegd was**. De advocaat-generaal komt dan ook tot de slotsom **dat het Gerecht geen fout heeft begaan door te oordelen dat de Commissie met de wijzigingsverordening in de praktijk de in de typegoedkeuringsverordening geregelde Euro 6-norm heeft gewijzigd**.

In deze omstandigheden stelt de advocaat-generaal voor dat **het Hof de hogere voorzieningen in hun geheel afwijst**.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

⁴ Richtlijn 2007/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 september 2007 tot vaststelling van een kader voor de goedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan en van systemen, onderdelen en technische eenheden die voor dergelijke voertuigen zijn bestemd (PB 2007, L 263, blz. 1).

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106